

L680/2011 Proiect de lege privind modificarea și completarea unor acte normative în domeniul securității naționale.

Proiectul propune introducerea unei noi proceduri privind autorizarea restrângerii exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale ale persoanei, în acord cu garanțiile constituționale și ale Curții Europene a Drepturilor Omului(CEDO) în materie.

Germania

Legea Serviciului Judiciar Federal prevede că, în cazul infracțiunilor care reprezintă amenințări la adresa securității naționale, a unor înalți demnitari sau în alte situații enumerate în lege, cercetările intră în competența poliției judiciare. Aceasta colaborează cu poliția, procuratura și celelalte autorități competente ale Land-urilor și ale Federației pentru combaterea criminalității. Cu acordul instanței de urmărire penală, poliția judiciară are dreptul de a strânge, păstra și utiliza informații referitoare la persoanele implicate, care sunt utile în desfășurarea cercetărilor. Ministerul Federal de Interne hotărăște, cu aprobarea Bundesrat-ului, ce fel de date pot fi colectate și stocate. Este permisă colectarea datelor numai în cazul persoanelor bănuite că intenționează să înfăptuiască o infracțiune gravă sau că au legături strânse cu o persoană care are asemenea intenții. Poliția judiciară are dreptul să legitimeze, să rețină și să interogheze o persoană care se presupune că poate furniza informații necesare desfășurării anchetei. Persoana are dreptul de a refuza să răspundă la întrebări, dar nu și în cazul în care răspunsurile sale ar putea ajuta la prevenirea comiterii unei infracțiuni la adresa statului sau a unei persoane. În desfășurarea cercetărilor sale, poliția judiciară are dreptul de a utiliza mijloace și metode speciale pentru strângerea de informații. Astfel, ea poate:

- pune persoana sub urmărire;
- utiliza mijloace tehnice audio sau video în afara locuinței, de care persoana urmărită să nu aibă cunoștință;
- folosi alte mijloace tehnice în vederea localizării persoanei urmărite;
- apela la persoane particulare de încredere sau la un agent de poliție care să acționeze sub acoperire.

Infiltrarea unui polițist sub acoperire, se poate face numai pe baza unui mandat judecătoresc obținut pe baza cererii înaintate de conducerea instituției. În cazurile urgente, se poate lua această măsură și doar pe baza aprobării conducerii instituției, urmând ca aceasta să continue demersurile

legale de solicitare a mandatului. Dacă mandatul nu este obținut în termen de trei zile, intervenția polițistului sub acoperire trebuie să înceteze. Pentru celelalte tipuri de măsuri speciale (utilizarea de mijloace tehnice audio-video, punerea sub urmărire a persoanei sau apelarea la persoane de încredere), conducerea Serviciului Judiciar Federal trebuie să adreseze curții judecătorești o cerere motivată. Mandatul acordat de curte are o valabilitate de o lună, iar pentru ultimele două măsuri de maximum două luni. Pentru prelungirea mandatului este necesară o nouă cerere. Înregistrarea de imagini fotografice sau filmate, precum și înregistrarea de sunete din interiorul locuinței persoanei urmărite este permisă tot pe baza unui mandat judecătoresc. Pentru obținerea acestuia este necesară o cerere scrisă și motivată din partea Președintelui Serviciului Judiciar Federal. Durata mandatului este de o lună, putând fi prelungită în mod repetat cu perioade de maximum o lună. Tot pe bază de mandat judecătoresc, pentru a colecta date necesare anchetei, poliția judiciară poate pătrunde în computerul sau sistemele de date informatice utilizate de persoana urmărită, îi poate intercepta și înregistra convorbirile telefonice, poate cere localizarea urmăritului prin intermediul rețelei de telecomunicații mobile. Poliția judiciară are dreptul de a efectua percheziții și de a confisca bunuri, de a restricționa temporar accesul unei persoane într-un anumit spațiu și de a reține persoana aflată sub urmărire dacă aceasta nu respectă restricția impusă sau este pe cale să comită o infracțiune.

Marea Britanie

Legea Serviciului de Securitate este în vigoare încă din anul 1989. Aceasta prevede că Serviciul are ca scop protejarea securității naționale, apărarea împotriva spionajului, terorismului și sabotajului sau combaterea activității unor agenți străini și a acțiunilor menite să pericliteze democrația parlamentară. Serviciul de Securitate este condus de un Director General numit de Secretarul de Stat. În ce privește modul de operare al Serviciilor de Securitate, legea prevede că orice intrare pe proprietatea privată a unei persoane se poate face numai pe baza unui mandat emis de Secretarul de Stat. Acesta poate emite mandatul pe baza cererii scrise a Serviciului, dacă consideră necesară acțiunea în vederea obținerii unor informații importante, care nu pot fi obținute pe o altă cale și dacă este convins că informațiile obținute vor fi secretizate. În cazuri urgente, mandatul poate fi emis, cu acordul Secretarului de Stat, și de către un funcționar din Departamentul său. Valabilitatea mandatului este de șase luni de la emitere, dacă a fost semnat de Secretarul de Stat și de două zile lucrătoare în orice alt caz. Dacă este necesar, Secretarul de Stat poate prelungi mandatul pentru încă șase luni. El poate, de asemenea, să

anuleze mandatul. Orice persoană care consideră că i-au fost încălcate drepturile sau proprietatea are dreptul de a se adresa Tribunalului. Acesta este compus din trei sau mai mulți membri numiți de Majestatea Sa.

Protecția datelor cu caracter personal

Franța

În Franța, protecția datelor cu caracter personal este reglementată prin Legea Nr. 78-17 din 6 ianuarie 1978 privind Procesarea Datelor, Dosarele Informativ și Libertățile Individuale, amendată prin Legea din 6 august 2004 privind protejarea persoanei și procesarea datelor. Conform acestui act legislativ, orice persoană care face dovada identității sale are dreptul să se intereseze la autoritatea competentă dacă aceasta deține informații cu caracter personal la adresa sa, care este scopul deținerii acestor informații, ce fel de informații sunt și la dispoziția cui se află. Ea poate solicita să îi fie comunicate, într-o formă accesibilă, datele personale și informațiile disponibile cu privire la proveniența acestora. La cerere, persoana poate primi o copie a datelor sale personale, contra cost. Autoritatea competentă poate refuza aceste cereri dacă au un caracter sistematic și excesiv. Orice persoană care face dovada identității sale are dreptul de a solicita autorității competente, după caz, rectificarea, completarea, actualizarea, blocarea sau ștergerea datelor sale personale care sunt inexacte, incomplete, echivoce, expirate sau a căror colectare, utilizare, publicare sau stocare este interzisă. La cererea persoanei în cauză, autoritatea competentă trebuie să facă dovada faptului că a executat operațiunile solicitate. Dacă autoritatea competentă a transmis informațiile unei terțe părți, ea trebuie să comunice acesteia modificările survenite. În cazurile care implică probleme de securitate națională, apărare sau siguranță publică, accesul la datele personale se va face indirect, după cum urmează: comisia care primește cererea de acces/rectificare numește pe unul din membrii săi, fost membru al Consiliului de Stat, al Curții de Casație sau al Curții de Conturi, să desfășoare investigațiile necesare și să execute eventualele modificări. În cazurile în care se consideră că divulgarea informațiilor nu periclitează în nici un fel scopul pentru care au fost culese, autoritatea competentă poate decide ca persoana în cauză să poată solicita direct administratorului informațiilor divulgarea acestora. Atunci când datele solicitate sunt de natură medicală, solicitantul poate opta între comunicarea lor directă sau cea prin intermediul unui medic, desemnat conform Art. L111-7 al Codului de Sănătate Publică.

Marea Britanie

În Marea Britanie, protejarea datelor cu caracter personal se face prin Legea Protejării Datelor, aflată în vigoare din anul 1998. Partea a II-a a acestui act normativ prevede că persoanele individuale au dreptul de a fi informate de către autoritatea competentă dacă datele sale personale fac obiectul unei procesări, și de a i se comunica despre ce fel de date este vorba, în ce scop sunt procesate acestea și beneficiarii cărora le pot fi transmise. De asemenea, persoana vizată are dreptul de a primi, într-o formă inteligibilă, orice informație deținută de autoritatea competentă care are un caracter personal, precum și toate informațiile cu privire la proveniența lor. Pentru a primi aceste informații din partea autorității competente, persoana trebuie să facă dovada identității sale, să înainteze o cerere scrisă și să achite taxa aferentă (cu excepția anumitor cazuri). Autoritatea competentă are obligația de a răspunde prompt cererii primite, înainte ca termenul legal (acesta poate varia de la un caz la altul) să expire. Persoana care face subiectul anumitor informații și consideră că acestea se bazează pe date incorecte, sau care a avut de suferit sau poate avea de suferit de pe urma inexactității datelor, se poate adresa unei instanțe judecătorești. Dacă instanța consideră că cererea este întemeiată, poate solicita autorității competente rectificarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea tuturor informațiilor bazate pe date incorecte. Dacă este cazul, instanța poate ordona completarea datelor existente sau orice alte măsuri consideră a fi necesare pentru ca totul să corespundă prevederilor legale. Atunci când consideră necesar, instanța judecătorească poate solicita autorității competente să notifice eventualele terțe părți, care au primit datele inexacte, cu privire la modificările survenite.

Germania

Legea Federală pentru Protecția Datelor din 15 noiembrie 2006 prevede că dreptul cetățeanului de acces la datele sale personale, precum și dreptul de a cere corectarea, ștergerea sau blocarea acestora, este inalienabil, el neputând fi restricționat prin sancțiuni legale. La cererea sa, persoanei îi vor fi furnizate informații privind datele sale personale stocate, inclusiv cu privire la sursele din care acestea provin, la beneficiarii cărora datele le pot fi furnizate sau la scopul stocării lor. Aceste prevederi nu se aplică, însă, în cazul datelor personale stocate numai fiindcă, în baza unei prevederi legale, statutare sau contractuale, nu este permisă ștergerea lor sau dacă stocarea lor servește exclusiv protejării sau securizării datelor. Dacă informațiile solicitate au legătură cu transferul de date personale către Serviciul Federal de Informații, Biroul de Contrainformații al Forțelor Armate Federale sau alte autorități ale Ministerului Federal al

Apărării, precum și în cazurile în care este vizată securitatea Federației, furnizarea informațiilor către solicitant se va face numai cu acordul instituțiilor implicate. Alte motive pentru care poate fi refuzată furnizarea de informații sunt:

- prejudicierea bunei desfășurări a activității autorității competente;
- periclitarea siguranței publice;
- prejudicierea Federației sau a unui Land.

Datele sau stocarea acestora sunt secrete, conform unei prevederi legale sau prin natura lor. Motivele refuzului nu trebuie comunicate solicitantului dacă astfel este pus în pericol însuși scopul pentru care cererea sa a fost respinsă. În asemenea cazuri, solicitantului i se indică numai posibilitatea de a apela la Comisarul Federal pentru Protecția Datelor și Libertatea de Informare. Dacă persoanei solicitante nu i-au fost furnizate informații, aceasta poate solicita ca informațiile să fie transmise Comisarului Federal pentru Protecția Datelor și Libertatea de Informare. Acest transfer are loc dacă autoritatea federală competentă supremă nu decide că, în respectivul caz, ar fi periclitată siguranța Federației sau a Land-ului. Din răspunsul transmis de Comisarul Federal către solicitant nu trebuie să transpară în nici un fel datele deținute de autoritatea competentă, excepție făcând cazurile în care aceasta își dă acordul. Furnizarea de informații se face gratuit (cu excepția cazurilor în care solicitantul poate obține un câștig comercial pe baza acestora) și, de regulă, în scris. Dacă se constată că anumite date cu caracter personal sunt incorecte, ele trebuie corectate. Datele a căror stocare este ilegală, sau care nu mai sunt necesare, trebuie șterse. Dacă prevederi legale, statutare sau contractuale interzic ștergerea acestui tip de date, ele vor fi blocate. Blocarea datelor se face și în cazul unor dispute legale privind corectitudinea lor.

Belgia

În data de 8 decembrie 1992, Parlamentul Belgiei a adoptat **Legea privind protecția confidențialității cu privire la procesarea datelor personale**. Legea instituie obligația transparenței în utilizarea datelor personale. În termenii legii, trebuie prevenite persoanele respective când sunt procesate informații despre ele, trebuie anunțate cine și de ce face acest lucru. Legea stabilește, de asemenea, regulile privind utilizarea datelor personale precum și drepturile de care se bucură aceste persoane ale căror fișe au fost introduse în registre sau bănci de date: dreptul de acces la datele înregistrate, de rectificare, de opoziție ...

În data de 24 octombrie 1995, a fost adoptată o Directivă pentru a armoniza regulile de protecție a datelor personale pe întreg teritoriul Uniunii Europene. La fel ca toate celelalte state membre, Belgia a trebuit să transpună în dreptul său intern principiile conținute în Directivă. În consecință, Legea din 8 decembrie 1992 a fost modificată prin Legea din 11 decembrie 1998, și ulterior prin legea din 28 februarie 2003. **Legea privind protecția datelor personale din Belgia** este structurată pe nouă capitole: *I. Definiții, principiu și sferă de acțiune; II. Reguli generale privind legalitatea procesării datelor personale; III. Drepturile persoanei; IV. Confidențialitatea și securitatea procesării; V. Notificarea anterioară și publicitatea procesării; VI. Transferul datelor personale către țări din afara Uniunii Europene; Comisia pentru protecția confidențialității; Comitetele sectoriale; Dispoziții privind infracțiunile; Dispoziții finale.*

Legea definește, în primul rând, datele cu caracter personal, care se pot referi la un nume al persoanei, la o fotografie, un număr de telefon, un cont de bancă, etc., iar persoana implicată poate fi oricine care completează un formular, care rezervă un bilet la tren sau împrumută o carte de la bibliotecă, etc. De asemenea, este definit „tratamentul datelor” ca fiind orice operație sau ansamblu de operații – colectarea datelor, conservarea lor, utilizarea, modificarea, comunicarea lor etc. - aplicate unor date personale. Conform dispozițiilor legii, responsabil de acest tratament este „persoana care determină obiectivele și mijloacele privind tratamentul datelor”, care poate fi o persoană fizică sau morală, o administrație publică, etc. Legea nu se aplică atunci când datele sunt tratate în cadrul unor activități exclusiv personale sau domestice. În anumite cazuri, se prevede doar o aplicare parțială a legii – de exemplu, când datele cu caracter personal sunt folosite în scopuri artistice sau literare. O serie de dispoziții nu sunt aplicate acestor tratamente pentru a garanta un echilibru în raport cu protecția libertății de exprimare. Excepții parțiale sunt acordate și tratamentelor efectuate în scopul securității publice (de către Siguranța Statului ...). Conform prevederilor legale, înainte de a pune în aplicare un tratament întreg sau parțial automatizat, responsabilul acestui tratament trebuie să-l declare la Comisia pentru protecția vieții private. O declarație nu este echivalentul unei autorizații ci înseamnă exclusiv declararea unui tratament. Formularul de declarație este accesibil pe Internet (<http://www.privacycommission.be>). Toate informațiile explicative care fac parte din aceste declarații-cadru sunt reluate într-un registru public, care pot fi consultate de orice persoană, fie online, fie la sediul Comisiei. Dispozițiile legale sunt foarte clare în ceea ce privește colectarea de date, care trebuie să fie loială, corectă și solicitată pe baza consimțământului expres obținut; informații cât mai exacte și detaliate trebuie oferite

persoanelor interesate; responsabilul cu strângerea datelor trebuie să se identifice, să explice clar scopul acestei activități, caracterul obligatoriu sau nu al răspunsului, etc. Datele colectate trebuie să fie pertinente și necesare.

Capitolul VI se ocupă de transferul datelor personale către țări în afara Uniunii Europene. Transferul datelor personale între statele membre ale UE este de acum liber. O persoană stabilită în Belgia poate deci să transmită date personale într-un alt stat membru al UE dacă această transmisie este legitimă conform legii belgiene. În schimb, în afara UE nu pot fi transmise date personale decât dacă țara respectivă asigură o protecție a datelor corespunzătoare celei asigurate pe teritoriul UE. Orice responsabil de tratamentul datelor respective care dorește să exporte date personale în afara UE trebuie întâi să se informeze de nivelul de protecție al țării de destinație. Chiar și atunci când țara de destinație este considerată a avea un nivel adecvat de protecție, trebuie respectate principiile generale ale legii (în special cele referitoare la legitimitate, compatibilitatea comunicării datelor unui terț, informarea persoanelor implicate, etc.). Caracterul adecvat al nivelului de protecție al țărilor din afara UE este determinat de Comisia Europeană pe baza legislației generale și sectoriale a statului respectiv și a regulilor profesionale. Pentru orice informații în acest sens, trebuie consultat site-ul Comisiei Europene (<http://ec.europa.eu/justice>). Pentru a facilita schimbul de date persoanele și cu alte țări, Comisia Europeană pune la dispoziția celor interesați modele de contracte tip care în mod automat sunt considerate ca oferind garanții suficiente în ceea ce privește protecția datelor. În Belgia, aceste modele de contracte tip nu trebuie confirmate prin decret regal și decizie a Comisiei belgiene pentru protecția datelor personale (în caz contrar, respectiv atunci când acești responsabili de tratamente elaborează ei înșiși contracte de acest gen trebuie să aibă conformările prevăzute mai sus).

Italia

Codul de protecție a datelor personale (Decretul legislativ nr.196 din 30 iunie 2003)

Procesarea datelor cu caracter personal trebuie să fie făcută și controlată astfel încât să fie reduse riscurile de distrugere involuntară sau de folosire a datelor de către o persoană neautorizată.

În cazul în care procesarea datelor se încheie, indiferent de motiv, acestea trebuie:

- să fie distruse;
- să fie transmise unui alt operator, în vederea prelucrării;
- să fie păstrate pentru scopuri strict personale, fără a fi distribuite sistemelor de comunicație;
- să fie trimise unui alt operator de date în scopul realizării unor arhive istorice, științifice sau statistice, conform legii, regulamentelor în vigoare și legislației comunitare.

Furnizorul unui serviciu de comunicații electronice accesibile publicului împreună cu furnizorul sistemului public de comunicații au obligația de a lua măsuri în vederea protejării datelor personale. În lipsa existenței unui acord între părți, conflictele vor fi soluționate de către Autoritatea privind siguranța Comunicațiilor, conform dispozițiilor legale în vigoare.

Procesarea datelor cu caracter personal se face ținând cont de următoarele specificații tehnice:

- autentificare computerizată;
- utilizarea unui sistem informatic autorizat;
- actualizarea periodică a specificațiilor efectuate de entitățile responsabile cu gestionarea sistemelor electronice;
- protejarea datelor și a mijloacelor electronice împotriva tuturor operațiunilor ilegale de prelucrare precum și a accesului neautorizat;
- punerea în aplicare a codurilor de protecție sau a celor de identificare asupra datelor referitoare la sănătate și viața sexuală.

Notificarea privind adunarea datelor cu caracter personal trebuie să conțină:

- date de natură genetică;
- date biometrice sau alte date ce fac referire la localizarea geografică a persoanelor fizice sau obiectelor, prin intermediul unei rețele de comunicații electronice;
- date referitoare la sănătate și viața sexuală, atunci când scopul prelucrării este reproducerea asistată, prelevarea de organe sau alte scopuri medicale.

Datele cu caracter personal ce fac obiectul prelucrării pot fi transferate pe teritoriul altui stat din Uniunea Europeană, temporar sau nu, în orice formă și prin orice mijloace, în următoarele situații:

- în cazul în care persoana în cauză și-a dat acordul;
- în cazul în care transferul este necesar pentru îndeplinirea obligațiilor ce revin dintr-un contract la care persoana în cauză este parte;
- în cazul în care transferul datelor este necesar pentru protejarea unui interes public important; datele pot fi de natură personală sau judiciară;

- atunci când transferul se face cu scopul de a proteja viața unei persoane sau integritatea sa corporală;
- în cazul în care datele sunt necesare pentru efectuarea investigațiilor de către avocatul apărării;
- în scopuri științifice sau statistice.

Datele personale supuse procesării vor fi păstrate și verificate ținând cont și de inovațiile tehnologice, de natura lor și de caracteristicile procesării, astfel încât să se minimalizeze, prin măsurile preventive de securitate potrivite, riscul distrugerii sau pierderii acestor date, accidental sau nu, riscul accesului neautorizat la aceste date sau al procesării ilegale sau în neconcordanță cu scopul în care au fost strânse datele respective.

Furnizorul de servicii de comunicații electronice care sunt disponibile public va lua măsurile tehnice și organizaționale conform Secțiunii 31, adecvate riscului existent, pentru a asigura securitatea serviciilor sale și integritatea traficului de date, locației datelor și a comunicațiilor electronice, împotriva utilizării sau accesului neautorizat.

Dacă securitatea serviciilor sau a datelor o cere, se vor lua măsuri aplicabile rețelei iar furnizorul unui serviciu de comunicații electronic disponibil publicului va lua aceste măsuri împreună cu furnizorul de rețea de comunicații publică. Dacă nu se ajunge la un acord între cei doi furnizori, conflictul va fi rezolvat în instanța oricăruia dintre furnizori, de către Autoritatea pentru Asigurarea Securității Comunicațiilor conform reglementărilor legislației în vigoare.

În cazul riscului de spargere a securității rețelei, furnizorul de servicii de comunicații electronice disponibile public își va informa abonații și, dacă este posibil, își va informa utilizatorii despre respectivul risc iar atunci când riscul este în afara domeniului acoperit de măsurile care trebuie luate, îi va informa și despre posibilele remedii, inclusiv despre posibilele costuri implicate. Aceste informații vor fi de asemenea furnizate Garantului și Autorității pentru Protecția Comunicațiilor.

În cadrul cerințelor de securitate generale sau al celor stipulate în regulamentele specifice, controlorii de date vor fi obligați în orice caz să adopte măsurile de securitate minime conform legii pentru a se asigura un nivel minim de protecție a datelor personale.